

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-4-166
Karar Sayısı : 04-81/1164-293
Karar Tarihi : 23.12.2004

(İlk İnceleme)

10 **A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Murat GENCER, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN

A. RAPORTÖRLER : Kemal Tahir SU, Hatice KARAYOL

B. ŞİKAYET EDEN : İhbar

20

C. ŞİKAYET EDİLEN: Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
Aşık Kerem Sk. No:48-50 80690 Beşiktaş/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) tarafından Hac ve Umre turizmi konusunda faaliyet gösteren seyahat acentaları arasında, ayırmacılık yapıldığı iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** İhbar dilekçesinde, 10.12.1999 tarih ve 99/13919 sayılı "Hac ve Umre Seyahatleri ile İlgili İşlerin Diyanet İşleri Başkanlığı'nca Yürütülmesine Dair Karar"la, Diyanet İşleri Başkanlığı ile (A) grubu seyahat acentaları tarafından serbest rekabet kuralları çerçevesinde yürütülmesi öngörülen hac organizasyonlarında rekabete ilişkin bazı aksaklıklar bulunduğu belirtilerek, seyahat acenteleri tarafından TÜRSAB'a verilmesi öngörülen teminat bedellerinin de acenteler arasında ayırmacılığa neden olduğu iddia edilmektedir.

40 Dilekçede konuya ilişkin olarak, ilgili mevzuat gereği tur bedelinin dörtte biri oranında ilgili Bakanlıkça alınan teminat mektubu dışında, "hangi yasa ya da mevzuata dayandığı bilinmeyen" bir uygulamayla, TÜRSAB tarafından 1500 ABD Doları tutarında teminat mektubunun acentelerden talep edildiği, ancak keyfi uygulama nedeniyle takibatı TÜRSAB Başkanlığının inisiyatifinde bulunan teminat mektubunu vermeyen acentaların haksız fiyat avantajı sağladığı öne sürülmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 18.10.2004 tarih, 5831 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 17.11.2004 tarih, 2004-4-166/İİ-04-KTS sayılı İlk İnceleme Raporu 29.11.2004 tarih, REK.0.08.00.00/268 sayılı Başkanlık

50 önergeleri ile 2.12.2004 tarih, 04-77 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 04-77/1099-M sayı ile dosya tekemmül ettirmek üzere konunun tekrar incelemeye alınmasına karar verilmiştir. Bu çerçevede hazırlanan 10.12.2004 tarihli Bilgi Notu ve 20.12.2004 tarihli Ek Bilgi Notu ise 10.12.2004 tarih, REK.0.08.00.00/279 ve 23.12.2004 tarih, REK.0.08.00.00/284 sayılı Başkanlık önergeleri ile 04-81 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek dosya konusu karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ

60 - 17.11.2004 tarihli Rapor'da; şikayet konusu çerçevesinde 4054 sayılı Kanun'a aykırı bir eylem bulunup bulunmadığının tespitinin, konuyla ilgili bilgi ve belgelerin temin edilmesi ve bunların değerlendirilmesiyle mümkün olacağı, bu nedenle Kanun'un 40. maddesi uyarınca TÜRSAB'a yönelik bir önaraştırma yapılmasının gerektiği;

- 10.12.2004 tarihli Bilgi Notu ve 20.12.2004 tarihli Ek Bilgi Notu'nda; ilgili mevzuat, yapılan görüşmeler ve Kültür ve Turizm Bakanlığı ile TÜRSAB arasında imzalanan protokol çerçevesinde, şikayet konusu hususlara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında yapılacak herhangi bir işlem bulunmadığı kanaatine varıldığı

görüşlerine yer verilmiştir.

70

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

80 Kültür ve Turizm Bakanlığı ile TÜRSAB arasında şikayete konu uygulamaya ilişkin olarak imzalanan protokolde, Hac turu düzenleyecek olan her bir seyahat acentesinin 550 ABD Doları tur teminatını TÜRSAB'a vermesi ve hac organizasyonlarında aksaklıklar olması durumunda TÜRSAB'ın kendiliğinden veya Bakanlığın talimatı ile hac turunun tamamlanmasından sorumlu olması (söz konusu aksaklıkların meydana gelmesi halinde TÜRSAB tarafından acentelerce verilen teminatların çözülerek kişilerin mağduriyetinin giderilmesi) gibi haller düzenlenmiştir.

Söz konusu protokol de dikkate alındığında, TÜRSAB tarafından alınan tur teminatının Kanun'dan kaynaklanan bir dayanağının bulunmadığı, ancak, bu konuda düzenleme yapma yetkisi bulunan ilgili Bakanlık tarafından anılan teşebbüs birliğine konuya ilişkin yetki ve sorumluluk tanındığı anlaşılmıştır.

90 Bu çerçevede, protokolün uygulanmasından doğacak keyfi davranışların 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nun "Denetim" başlıklı 24. maddesi uyarınca şikayete konu teşebbüs birliğini denetleme yetkisini haiz Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın görev ve yetki alanına girdiği kanaatine varılmıştır.

04-81/1164- 293

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora, toplanan delillere ve incelenen dosya kapsamına göre,

1- Şikayet konusu uygulamalara yönelik olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında yapılacak herhangi bir işlem bulunmadığına OYÇOKLUĞU ile,

100

2- Konuya ilişkin olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı'na yazı yazılması konusunda Başkanlığa yetki verilmesine OYBİRLİĞİ ile,

karar verilmiştir.

(Rekabet Kurulu'nun 23.12.2004 tarih ve 04-81/1164-293 sayılı Kararı)

KARŞI OY GEREKÇESİ

Hac ve umre turizmi konusunda faaliyet gösteren seyahat acentaları arasında Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) tarafından ayrımcılık yapıp yapılmadığına dair Kurul Kararı'na, Kurul tarafından şikayete konu ayrımcı uygulamalar yeterince incelenmeden, TÜRSAB'ın bu konuda yetkisi olup olmadığı hususuna odaklanarak ve yürürlükteki mevzuat ve Resmi Gazete'de yayımlanmış ilgili yönetmeliğe göre Diyanet İşleri Başkanlığı'nın açıkça düzenlemeye yetkili olduğu bir alanda Turizm Bakanlığı'na verilmiş veya devredilmiş bir yetki olmamasına rağmen, Turizm Bakanlığı ve TÜRSAB arasında yasal mesnedi olmayan yazışmaya dayanan bir protokolu mevzuat gibi kabul ederek konuda TÜRSAB'ın yetkisi olduğu anlamına gelebilecek sonuç doğuran Karar'ın yanlış olduğu düşüncesinden hareketle soruşturma açılmaması kararına karşıyım.

Rıfki ÜNAL
Kurul Üyesi